

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΝΕΑΠΟΛΙΣ
ΠΑΦΟΥ**

**ΣΧΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
Τμήμα: Εκπαιδευτική Διοίκηση**

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗΣ
ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ**

**Επιβλέπων Καθηγητής: κ. Κωνσταντίνος ΓΕ. Αθανασόπουλος
Φοιτητής: Μιχάλης Κυπριανού**

ΚΥΠΡΟΣ 2017

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

*«Η βία αποτελεί
συχνά μια έκκληση,
μια κραυγή.
Μεταφράζει συχνά
έναν πόνο.
Είναι σημαντικό να
μη νομιμοποιούμε τη
βία απαντώντας με
μια βία – αντίδραση»*

Jacques Selosse

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα εργασία ασχολείται με το φαινόμενο της παραβατικής συμπεριφοράς των μαθητών. Επιχειρείται παρουσίαση των προβλημάτων πειθαρχίας που εμφανίζονται στο σχολείο καθώς και η σημασία της στη διατήρηση της πειθαρχίας στη σχολική μονάδα. Ερευνώνται οι αιτίες των πειθαρχικών προβλημάτων που προέρχονται, είτε από το ίδιο το σχολείο είτε από το ευρύτερο οικογενειακό και κοινωνικό περιβάλλον των παιδιών.

Οι εκπαιδευτικοί βρίσκονται άμεσα αντιμέτωποι με προβλήματα που διαταράσσουν το κλίμα της τάξης τους, ενώ συχνά καλούνται να αντιμετωπίσουν τις αντιδράσεις των γονέων σχετικά με τον τρόπο συμπεριφοράς και διδασκαλίας τους. Έργο του δασκάλου δεν είναι μόνο η παροχή γνώσεων, αλλά και διάπλαση του χαρακτήρα των παιδιών, μέσα από στάσεις δεξιότητες, αγωγή ζωής, βοηθώντας τους να ενταχθούν ομαλά στην κοινωνία που θα ζήσουν ως ενήλικες. Η υπακοή και η πειθαρχία στους κανόνες είναι απαραίτητη προϋπόθεση για αυτή τη μετάβαση τους.

Παρόλο που το θέμα της παραβατικής συμπεριφοράς έχει μελετηθεί αρκετά κι' απ' άλλους ερευνητές, η συγκεκριμένη εργασία ενδιαφέρεται για τις θέσεις και απόψεις των Διευθυντών/ντριών μέσα από συνεντεύξεις με σταθμισμένα ερωτηματολόγια όπου γίνεται προσπάθεια να καταγραφούν τα προβλήματα και να προταθούν λύσεις, πέρα από τις ήδη γνωστές από τους ίδιους τους ηγέτες των σχολείων που πιθανόν να φέρουν καινοτομίες ή μείωση του φαινομένου για το καλό του σχολείου και της κοινωνίας ευρύτερα.

Abstract

The present work deals with the phenomenon of school indiscipline; Attempting to shed light to the problems that may present themselves and how much of an absolute necessary it is to maintain order in school grounds. Researching where such a problem spawns from own and why a child may lean towards defiance, either from the own school or the child's family social standing.

The teachers are always in conflict with class disorder and often “spar” with parental disapproval where parents from upon the teacher's way of handling the classroom. Amongst the duties of the teacher is not only to provide raw knowledge and facts, but

also to aid in the creation of a fully developed adult, capable of critical thinking and observations, a beautiful inside world and all the necessary abilities to be a functional and integral part of society. But in order to achieve such, it is a requirement to follow a certain set of rules and to breed cooperation and trust between the class and the teacher.

Even though the subject of school indiscipline has been studied over and over by various researchers, this paper in particular aims to convey the general opinions of headmasters/mistresses through numerous questionnaires in an attempt to record problems which in turn beg for solutions. These solutions should exceed what is known and make breakthroughs in combating school indiscipline not just for the sake of the school but for the sake of society itself.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η παρούσα εργασία με τίτλο «Διαχείριση προβληματικής – παραβατικής συμπεριφοράς στο σχολείο» εκπονήθηκε στα πλαίσια των μεταπτυχιακών σπουδών μου στο Πανεπιστήμιο Νεάπολης στη σχολή Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης στο Τμήμα Εκπαιδευτικής Διοίκησης.

Αφορμή της ενασχόλησης μου με το θέμα της σχολικής πειθαρχίας αποτέλεσαν οι συχνές ειδήσεις στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας για αποκλίνουσες συμπεριφορές των παιδιών, προσπάθεια ανάλυσης του φαινομένου με εμπλοκή πολλών οργανωμένων συνόλων όπως εκπαιδευτικών, γονέων, κοινωνιολόγων, ψυχολόγων κ.α. οι οποίοι και το ερμηνεύουν, ο καθένας, από τη δική του σκοπιά και αντίληψη.

Οι δυσκολίες που παρουσιάστηκαν κατά την πορεία της έρευνας, ξεπεράστηκαν άμεσα, αλλά είναι δύσκολο να ισχυριστεί κάποιος ότι έχει καλύψει πλήρως το θέμα, λόγω της ευρύτητας του.

Θερμές ευχαριστίες θα ήθελα να εκφράσω στον καθηγητή μου κ. Κωνσταντίνο Γ.Ε Αθανασόπουλο για τις πολύτιμες συμβουλές, την καθοδήγηση και την ενθάρρυνση του κατά τη διάρκεια της συγγραφής της διπλωματικής εργασίας.

Ευχαριστίες θα ήθελα, επίσης να απευθύνω και στον κ. Βλιάμο Σπύρο καθηγητή και πρόεδρο της Σχολής μας για την μύηση μας σε θέματα Διοίκησης καθώς και στους προηγούμενους καθηγητές για τις γνώσεις που μας μετέδωσαν.

Είμαι ευγνώμων και στους Διευθυντές/ντριες των Δημοτικών Σχολείων Πόλης και Επαρχίας Πάφου για το χρόνο, που μου αφιέρωσαν για συλλογή όλων αυτών των στοιχείων που με βοήθησαν στην ολοκλήρωση της εργασίας μου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περίληψη – Abstract	I
Ευχαριστίες	III
Περιεχόμενα	IV
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ	
Εισαγωγή	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ	
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ	
2.1 Οριοθέτηση του προβλήματος	3
2.2 Η έννοια της σχολικής πειθαρχίας	3
2.3 Η απειθαρχία στην τάξη	6
2.3.1 Μορφές παραβατικής συμπεριφοράς	7
2.3.2 Αίτια και παράγοντες που συνδέονται με την ανάρμοστη συμπεριφορά	8
2.4 Το μέγεθος της τάξης και η συμπεριφορά	12
2.5 Το στυλ ηγεσίας ως αιτία ανάρμοστης συμπεριφοράς	13
2.5.1 Διοίκηση και έλεγχος της τάξης	15
2.5.2 Τρόποι μείωσης αρνητικής συμπεριφοράς	17
2.6 Εισηγήσεις για διαχείριση προβληματικής συμπεριφοράς	20
2.6.1 Ο ρόλος του Διευθυντή στη διαχείριση της παραβατικής συμπεριφοράς	23
2.6.2 Συναισθηματική Νοημοσύνη και παραβατική συμπεριφορά	24
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ	
ΜΕΘΟΛΟΓΙΑ	
3.1 Εισαγωγή	26
3.2 Μεθοδολογία έρευνας	26

3.3 Πληθυσμός Δείγματος	28
3.4 Χαρακτηριστικά της συνέντευξης	29
3.5 Τα χαρακτηριστικά των σχολείων	30
3.6 Πραγματοποίηση έρευνας.	31

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

4.1 Πρώτο ερμηνευτικό ερώτημα: «Ποιες μορφές παραβατικής συμπεριφοράς αντιμετωπίζετε στο σχολείο σας;	32
4.2 Δεύτερο ερευνητικό ερώτημα: «Σε ποιο χρονικό διάστημα παρατηρείται αυξημένη παραβατική συμπεριφορά.	34
4.3 Τρίτο ερευνητικό ερώτημα: «Ποια τα αίτια, οι αφορμές και οι συνήθειες εντάσεις»;	36
4.4 Τέταρτο ερευνητικό ερώτημα: «Πώς μπορεί ο Διευθυντής/ντρια να διαχειριστεί ένα φαινόμενο παραβατικής συμπεριφοράς».	38
4.5 Πέμπτο ερευνητικό ερώτημα: «Πόσο αποτελεσματικοί είναι οι μηχανισμοί διαχείρισης της παραβατικής συμπεριφοράς που εφαρμόζονται»;	40

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

5.1 Σκοπός της έρευνας	43
5.2 Σχολικοί ψυχολόγοι και καλλιέργεια συναισθηματικής νοημοσύνης.	44
5.3 Μέτρα Γενικής πολιτικής	45
5.4 Προτάσεις	47

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ